

N:o 12.

Af herr **af Burén**, om anslag för bildande af statsskogar.

Den kongl. skogskomiténs tabell A. upplyser, att vårt land har en areal af 41,119,488 hektar, deraf de enskilda skogarnes areal belöper sig till icke mindre än 23,730,824 hektar, och all Sveriges inegojord i vårt land (trädgård, åker och äng) utgör 4,950,750 hektar.

Således en ringa del i förhållande till endast den privata skogsarealen. Af alla dessa millioner hektar skogsmark torde ej vara något afsevärdt mera att vinna för denna marks upparbetning eller uppodling till åker och äng, utan kan nog med visshet antagas, att mer än hälften af all Sveriges jord ej kan användas till något bättre eller till något annat än skog. Tager man sedan i öfvervägande det erkända och stora inflytande, som denna stora skogsmarksareal måste utöfva på vårt lands klimatologiska och sanitära förhållande, så skall man snart finna, att skogsbruk är för Sverige icke blott vår största, förnämsta och viktigaste hufvudnäring, utan äfven vår mest naturliga näring. Under sådana förhållanden och sedan det forna öfverflödet på skog upphört och denna fått värde och marken kan frambringa dyrbara skördar af trävirke och dessa marker icke kunna framalstra annat än skog, och då det icke kan vara likgiltigt för samhällets allmänna väl, om dessa marker användas till framalstrande af värdefulla skördar eller om deras produktion nedgår till en obetydlighet eller till ett intet, måste skogsbruket och dess högsta möjliga produktiva utveckling vara ett lika viktigt, om ej viktigare, föremål för statsmakternas omsorg och omtanke som åkerbruket. Det måste för den skull vara af synnerlig vikt och en bjudande pligt att se till, att denna för vårt land så naturliga näring bibehåller sin karakter som landets hufvudnäring och ej genom vanskötsel, misshushållning och öfverafverkning förlorar sin dominerande ställning.

Lika enig, som man varit om att något måste göras för vården af de skogsmarker, som befunne sig i enskild ego, lika skiljaktiga blefvo meningarna, då det gälde att afgöra, hvilka åtgärder som borde vidtagas, men manne alla dessa så skiljaktiga meningar gjort sig reda för skogsbruksnäringens egen säregna natur, att den ej såsom andra näringar kan för hvarje dag producera en för afsättning färdig vara, utan behöfver för sin produktion en omsorgsfull skötsel och vård under en mycket lång växttid och att skogsbruksnäringen för att rationellt bedrivas måste intaga en för sig sjelfständig ställning och för sin utveckling vara oberoende af andra näringar. Träförädlingsindustrien med flera näringar, som behöfva trä, måste åtnöja sig med skogens årliga tillväxt eller hvad skogarnes uthålliga afkastning kan lemna och derefter rätta sina behof af virke, och lyckligtvis behöfver icke i vårt land någon brist häraf hvarken för den ena eller andra näringen ej heller för husbehof någonsin uppstå, derest god skogshushållning å landets skogsmark *allmänt* egde rum, men så är tyvärr icke fallet, och orsaken dertill är, att man ej ansett skogsbruksnäringen som en hufvudnäring, utan som en binäring eller hjälpnäring åt öfriga näringar. Skogen, som till följd af sin natur först efter långa tidsperioder frambringa sina regelbundna skördar, har varit utsatt för en ödeläggande privat spekulationsaffär, i synnerhet från de stora och små sågverksbolagen, som helt och hållet står i strid och är alldeles oförenlig med en ordnad skogshushållning, och följden häraf måste blifva ett ödesdigert och långvarigt stillestånd i de näringsgrenar, som af skogsbruksnäringen äro beroende. Träffande skrifer en skogsman: »Borthugges träförrådet på en gång i stället att blott dess årliga tillväxt borde nyttjas, inträffar en så våldsamt rubbning i skogens beståndsförhållanden, att den regelbundna afverkningen under en viss framtid måste inställas, till dess ett tillräckligt träkapital å nyo hunnit bilda sig». Kändt är, att konsiderations-afverkning och långvarigt friläge leder till markens försättande i oproduktivt tillstånd för en mycket lång framtid, och för alltid, då marken till den grad ödelagts, att återväxt hvarken genom naturlig besäning eller kultur är möjlig. För dem, som till äfventyrs ännu anse, att allt står väl till och att våra skogar äro outtömliga och att vi göra oss onödiga bekymmer, vill jag anföra hvad en annan skogsman säger: »Man bör icke tro, att statsmakternas omsorg för skogsväsendet är öfverflödig, i fall ett land ännu har tillräckligt skogar, ty just då är den mest nödvändig; genom en sorglös behandling kan inom få år ett tillstånd framkallas, hvilket icke inom ett halft sekel kan godtgöras».

Jag håller före, att skogarne äro en af förfäders ärfd egendom, som icke allenast oförminskad till träkapital, utan förbättrad borde öfverlemnas

till efterkommande generationer. Jag vill fördenskull komma skogsfrågan så nära inpå lifvet som möjligt och skall försöka att med några enkla frågor och svar belysa den för att visa, hvad jag med densamma åsyftar och hvarigenom vi i någon mån kunna ersätta, hvad vi af förfädrens egendom förderfvat, och till någon del återställa, hvad som deraf är för-
loradt.

1:o) Hvad bör uppställas som hufvudändamål med de åtgärder, som böra vidtagas för vården af de enskildas skogar?

Svar: att skogskapitalet å desamma bibehålles till så stort belopp, som erfordras för ett rationellt, uthålligt skogsbruk.

2:o) Hvilka fordringar måste uppställas för att nå detta mål?

Svar: att skogsbruket å skogar, som uppgå till eller öfverstiga 500 har, bedrifves som sjelfständig näring, att en skogsvetenskapligt grundad hushållnings- och kulturplan uppgöres och *noggrant följes* för hvarje skog, som uppgår till nyssnämnda ytvidd.

3:o) Kunna dessa fordringar uppfyllas i de skogsmarker, som befinna sig i enskild ego?

Svar: Nej, emedan erfarenheten visar såväl här som i andra länder, att det icke gifves någon säkerhet härför.

Med ja kan frågan besvaras endast under förutsättning, att de enskilda skogarne ställas under en lag, som fastställer en sådan skogshushållningsplan, som ofvan är angifvet, men med den kontroll, som måste utöfvas för att lagen skall efterleivas, torde en sådan lag icke kunna genomföras.

4:o) Hvilka besittningskategorier kunna säkrast uppfylla dessa fordringar?
Svar: Staten och kommunen.

5:o) Hvarigenom kunna staten och kommunen lämpligast komma i besittning af enskildes mer eller mindre afverkade skogsmarker?

Svar: Genom frivilliga markinköp för att af hvad som på detta sätt kan förvärfvas af de oerhördt stora, delvis skoglösa skogsmarksarealer, som befinna sig i enskild ego, hvilka utgöra mer än hälften af hela vårt lands yttinnehåll och fem gånger så mycket som inegojorden, bilda statsskogar och allmänningsskogar.

Häraf torde framgå, att det endast är våra statsskogar och våra allmänningsskogar, som kunna uppfylla ofvannämnda fordringar för åstadkommandet af en ordnad skogshushållning; det är endast dessa skogar, som hafva de bästa förutsättningarna att kunna bedrifva skogsbruk som en för sig sjelfständig näring och som äro förpligtade att icke endast taga de nuvarande medlemmarnes, utan äfven framtida generationers behof i

betraktande. Det är endast ifrån dessa skogar, som man med någon säkerhet kan räkna på att skogskapitalet bevaras för uthållig afkastning, och redan nu på många ställen i vårt land är det endast derifrån, som man kan till våra hem och näringar erhålla virke till husbehof och förädling. De, som bo i närheten af dessa skogar, veta och kunna betyga, till hvilken stor nytta och välsignelse de äro för den kringboende befolkningen.

Uti hvarje procents omflyttning af privatskogarne till statsskogar och allmänningsskogar har man således den säkraste tryggheten mot skogarnes ödeläggelse.

I motsats till det lilla jordbruket, som trifves väl vid sidan af det stora och skötes väl och i många fall med större fördel än det stora jordbruket, och som för sina jemförelsevis små utmarksarealer är inskränkt till husbehofsafkastning, fordrar deremot ett välskött, sjelfständigt skogsbruk i vår nord ett relativt stort område, hvarför den areal, hvarå ett sådant skogsbruk skall bedrivas, ej gerna kan vara mindre än 500 hektar, ett minimiområde, som äfven skogskomitén ansett sig böra förordna för bildandet af gemensamhetsskogar.

Genom markinköp har det icke varit någon svårighet för staten att förskaffa sig statsskogar, och lika lätt är det för kommuner att genom markinköp förskaffa sig allmänningsskogar.

För markinköp synes mig den närvarande tiden vara synnerligen lämplig, enär det ligger i sjelfva sakens natur, att, allt eftersom timret tagit slut och några afsevärda inkomster från privatskogarne ej vidare äro att hemta, stora arealer skogsmarker komma att salubjudas och kunna på förmånliga vilkor förvärvas af såväl staten som kommuner.

Stats- och allmänningsskogar kunna äfven åstadkommas genom expropriation af ödelagd mark, men innan vi för detta ändamål erhålla en särskild expropriationslag, som för det ödeland,* som af egaren skall afstås till allmanning eller statsskog, fastställer ett så lågt värde pr hektar, att det utesluter möjligheten att ännu mer sköfla skogsmarken eller dertill uppmuntrar, hvilket genom utsigten att för den ödelagda marken få bra betaldt är att befara, i synnerhet sedan äfven klenvirket genom trämassefabrikationen kommit i högt pris, lär det detta sätt ej få någon användning eller vara att rekommendera.

Staten för sina ökade behof och kommunen för de alltjemt växande kommunalutskylderna måste se sig om efter nya skattekällor, och någon så säker, någon så gifvande och en på samma gång för hela landet i

* I bilagan tab. 4 är Sveriges ödeland eller annan mark upptagen till 43,3 % af landets ytvidd eller 16,553,000 hektar, sjöarne oberäknade.

socialt, klimatologiskt och sanitärt hänseende så varaktig och så afsevärdt nyttig inkomstkälla kan man ej uppsöka som skog.

Hvad då först angår inköp af mark för bildandet af statsskogar, har början blifvit gjord, men det under tvenne föregående år för detta ändamål beviljade anslaget ströks under förra riksdagen och lär ej heller under denna riksdag komma att åter upptagas. Att göra denna riksangelägenhet beroende af statskassans ojemna inkomster synes mig icke vara välbetänkt. Antingen man vill betrakta dessa markinköp som en affär eller icke, ligger det i öppen dag, att det är af vigt att hafva penningar i beredskap eller ett förlag, som möjliggör afslutandet af köpeanbud, hvarmed säljaren i de flesta fall ej kan vänta, till dess det faller sig lägligt för statskassan. Man har ej tvekat att för våra statsbanors byggande upptaga utländska lån med 100-tals millioner, och statens inkomst af jernvägarne har ej kunnat beräknas till högre belopp än statens inkomster af skogsmedel, som år efter år visat sig lemna en uthållande och stigande afkomst och uti nu föreliggande statsverksproposition är upptagen till 7,500,000 kronor.

För ett sådant produktivt ändamål bör man väl icke hysa några farhågor att anlita lånevägen, och då jag för sagda ändamål tänkt mig ett jemförelsevis obetydligt belopp af endast 5 millioner kronor, behöfver man ej anlita den utländska lånemarknaden, utan genom försäljning inom landet af svenska statens från innehafvarens sida ouppsägbara 3,6 % obligationer anskaffa beloppet, att genom årliga annuiteter af inflytande skogsmedel återlevereras.

På begäran har mig blifvit meddelade uppgifter om dels våra svenska statsskogars areal och de inkomster, som derigenom influtit 1875—1900, dels areal och inkomster från de preussiska statsskogarne 1830—1900, dels några andra länders arealer och skogsinkomster under några jemförliga år, dels ock ur Statistisk Tidskrift för år 1899 arealens fördelning i Europas olika länder, hvaraf framgår,

att våra svenska statsskogar med en areal 1,542,742 hektar och en inkomst brutto 1,025,292, netto 452,190 kronor år 1875, år 1900 med en areal 4,511,925 hektar gifvit inkomst brutto 8,318,926, netto 6,474,264 kronor,

att de preussiska statsskogarne med en areal 2,140,630 hektar och en inkomst brutto 15,318,000, netto 9,372,000 R Mark år 1830, år 1900 med en areal 2,464,757 hektar lemnat i inkomst brutto 71,742,000, netto 29,135,000 R Mark,

att Danmarks statsskogar med en areal af 57,481 hektar gifvit i årligt medeltal 1892—97 brutto 1,033,644, netto 190,010 kronor. Detta låga

netto beroende derpå, att skogsinkomsterna användas för skogsplanteringar af hedarne på Jutland,

att de badensiska statsskogarne med en areal af 96,722 hektar år 1894 gifvit brutto 5,348,523, netto 3,407,080 R Mark,

att Sachens statsskogar med en areal 175,382 hektar gifvit år 1895 brutto 11,802,462, netto 7,520,733 R Mark,

att de württembergiska statsskogarne med en areal 194,500 hektar år 1893 lemnat brutto 11,961,880, netto 7,128,927 R Mark,

att Sachen-Meiningsens statsskogar med en areal 42,633 hektar år 1897 gifvit brutto 2,542,984, netto 1,698,222 R Mark,

att af arealens fördelning i Europas olika länder inhemtas hvad odlad jord, äng, skog och annan mark (ödeland) utgör i % af den totala ytvidden land, och har jag bifogat dessa uppgifter i en särskild bilaga, som för bedömandet af den föreliggande frågan är synnerligen upplysande.*

Hvad åter beträffar inköp af mark för att från enskildas skogsmarker bilda allmänningskogar, har ej ännu något blifvit åtgjort från statsmakternas sida. Ut i upprepade motioner har jag och andra motionärer sökt framhålla vigten här af, men de förslag vi framställt hafva ej hittills hos representationen rönt någon framgång. Ett lagförslag föreligger nu från skogskomitén, men i den form det är affattadt lär det ej komma till någon användning, för den händelse det skulle antagas. Jag styrkes uti denna min åsigt af de yttranden, som kongl. domänstyrelsen och Kongl. Maj:ts befallningshafvande i Stockholms län deröfver afgifvit, der det bland annat heter: »Vill man i lagstiftningen lemna rum för bildandet af dylika samhälligheter (allmänningskogar) afsedda att såsom sådana bestå i all framtid, skilda från öfriga till vederbörande hemman hörande egor, måste det enl. länstyrelsens åsigt ske under vida fastare former än förslaget anvisar.» Man kan omöjligt tänka sig, att en eller flere egare af redan skiftad mark, som hafva bra skog, skulle vilja förena sig med en eller flere egare, som hafva dålig skog, och af dessa deras skogsmarker bilda en gemensamhetsskog eller allmänningskog; är marken deremot oskiftad, så borde intet hinder möta, och föreligger ett förslag härom från den s. k. norrlandskomitén, som synes mig vara synnerligen beaktningvärdt och till hvilket förslag jag för min del önskar all framgång. Jag tillåter mig fördenskull att förnya min motion från i fjol för att om möjligt och till en början erhålla något understöd af representationen till bildandet af allmänningskogar. Det är sant, att de af mig äskade 100,000 kronor för skogsodlingens befrämjande är ett allt för ringa belopp, i synnerhet då

* Se bilagan Tab. 1, 2, 3, 4.

70,000 kronor deraf användas på sätt förut varit vanligt, men då man väl bör antaga, att vederbörande slutligen skall finna, att det hufvudsyfte, som dermed afses, nemligen skogskapitalets bevarande för uthållig afkastning eller någon säkerhet af skogarnes bevarande för framtiden derigenom icke vinnes, torde en annan uppfattning om anslaget bättre användande, på sätt jag föreslagit, snart göra sig gällande. Jag har så mycket större anledning dertill, som omöjligheten att för bildandet af länsallmänning inom Östergötland erhålla något statsbidrag, på sätt detta är formuleradt, var orsaken till att den vid landstinget väckta motionen föll, som dock sedermera förordades af Konungens befallningshafvande i nämnda län i dess yttrande öfver komiterades förslag till förordning angående ändringen i nådiga förordningen angående hushållningen med de allmänna skogarne i riket den 26 januari 1894. Undanrödjes detta formella hinder på sätt jag föreslagit, skulle detta utan tvifvel underlätta bildandet af länsallmänningar, men ehuru jag för min del anser att de bidrag, som från anslaget nu utgå till skogsodlingens befrämjande, på sätt de hittills användts, ej uppfyllt det ändamål, som man dermed bör afse, eller skogarnes bevarande för uthållig produktion, och då Riksdagen med sin underdåniga skrifvelse till Kongl. Maj:t den 13 maj 1896 af de åtgärder, som borde vidtagas för vården af de enskilda skogarne, särskildt velat fästa regeringens uppmärksamhet på bildandet af icke allenast kronoparker, utan lika mycket på bildandet af allmänningar, och Riksdagen dermed torde hafva åsyftat, att allmänningsskogar med statshjelp borde åstadkommas i större utsträckning och att medel dertill borde anvisas i form af billiga, delvis räntefria lån och på sådana villkor, att ändamålet vinnes, eller på annat sätt, som Kongl. Maj:t finner vara betryggande, vill jag derjenute och alternativt föreslå Riksdagen att i skrifvelse till Kongl. Maj:t derom anhålla.

Utan penningtillgångar går det ej numera att bilda allmänningsskogar, lika litet som det numera utan penningtillgångar är möjligt att bilda nya statsskogar, och samma förutsättningar, som staten har att ordna och säkerställa skogarnes uthålliga afkastning, samma förutsättningar har ock kommunen.

Man har invändt, att det skulle uppstå konkurrens vid dessa markinköp, om ej staten får vara ensam derom, men ehuru all konkurrens inom eget land är nyttig och i detta fall för de jordegare, som vilja sälja sina skogsmarker till staten eller kommunen, så håller jag före, att man icke behöfver hysa någon sådan farhåga, och anser jag mig icke behöfva bemöta en sådan förmodan, om den ens är allvarligt menad, med annat, än att regering och Riksdag af konkurrensskäl aldrig hindrat en nationel angelägenhet af varaktig och afsevärd nytta för hela landet, allra minst

då frågan gäller att genom nya allmänningsskogars bildande öka antalet af väl vårdade skogar.

Slutligen vågar jag vördsamt anhålla, att statsutskottet, till hvilket denna motion torde remitteras, ville behandla densamma oberoende af de lagstiftningsåtgärder, som Kongl. Maj:t eventuelt ämnar föreslå för vården om de enskilda skogarne, alldenstund denna motion icke gäller några lagstiftningsåtgärder, utan bildandet af statsskogar och allmänningsskogar genom markinköp.

På grund af hvad jag nu anfört, får jag hemställa:

1) att Riksdagen ville ställa till Kongl. Maj:ts förfogande för bildande af statsskogar en summa af 5,000,000 kronor att af riksgäldskontoret, i mån af behof, på requisition utbetalas;

2) att Riksdagen ville besluta, att dessa medel skola af riksgäldskontoret anskaffas genom försäljning inom landet af svenska statens från innehafvarens sida ouppsägbara 3,6 % obligationer; samt

3) att Riksdagen måtte besluta, att för ifrågasvarande låns återbetalande skall till riksgäldskontoret af inflytande skogsmedel inlevereras ett belopp af 250,000 kronor om året, hvaraf 4 % till ränta och 1 % till anortering, till dess lånet är betaldt.

Stockholm den 27 januari 1902.

C. P. af Burén.

Bilaga.

Tab. 1.

Areal och inkomster af de svenska statsskogarne.

År.	Statsskogarnes areal i hektar.	Inkomster af statsskogarne i kronor.	
		Brutto.	Netto.
1875	1,542,742	1,025,292	452,190
1876	1,843,518	1,095,946	474,930
1877	1,893,139	1,074,386	380,865
1878	2,047,835	1,042,426	325,017
1879	2,257,385	571,441	113,540
1880	2,285,185	1,339,015	628,013
1881	2,323,352	1,506,883	795,908
1882	2,324,675	1,670,372	912,678
1883	2,326,706	1,967,598	1,290,157
1884	2,359,054	2,093,687	1,414,923
1885	2,734,252	1,755,669	1,015,688
1886	2,976,936	1,686,572	898,660
1887	3,383,964	1,746,492	950,579
1888	3,396,778	2,085,203	1,246,160
1889	3,431,100	2,717,165	1,938,449
1890	3,408,751	3,190,426	2,242,543
1891	3,416,192	2,544,458	1,491,516
1892	3,446,015	2,983,230	1,958,508
1893	3,457,721	2,940,167	1,870,296
1894	3,468,041	3,515,009	2,412,693
1895	3,741,762	4,262,400	3,149,065
1896	3,747,057	4,291,031	3,021,519
1897	3,780,979	5,500,423	4,170,427
1898	4,071,812	7,591,326	6,211,387
1899	4,448,534	7,108,857	5,451,224
1900	4,511,925	8,318,926	6,474,264

Bilaga.

Tab. 2.

Areal och inkomster af de Preussiska statsskogarne.

År.	Stats- skogarnes areal i hektar.	Inkomster af stats- skogarne i 1,000 R. Mark.	
		Brutto.	Netto.
1830	2,140,630	15,318	9,372
1835	—	13,222	6,959
1840	—	16,466	8,989
1845	—	17,485	8,646
1850	—	17,224	9,477
1855	—	19,674	10,441
1860	—	21,782	11,431
1865	—	32,109	19,488
1870	—	43,555	20,705
1875	—	59,505	29,421
1880	—	53,799	22,567
1885	—	52,985	19,875
1890	—	59,350	23,996
1895	—	61,617	25,030
1900	2,464,757	71,742	29,135

} Enligt budgetförslag nära
12 mark netto per har.

Statsskogarnes areal utgör 30,1 % af landets totala skogsareal. Uppgifterna hemtade ur
Die Forstlichen Verhältnisse Preussens von O. von Hagen 1883,
Allgemein Forst-und Jagd-Zeitung,
Forst-und Jagd-Kalender af F. Judeich.

Bilaga.

Tab. 3.

Areal och inkomster af Danmarks, Sachsens, Badens, Württembergs och Sachsen-Meiningsens statsskogar under nedanstående år.

L a n d.	År.	Stats- skogarnes areal i hektar.	Inkomster af stats- skogarne.		Anmärkningar.
			Brutto.	Netto.	
			Kr.	Kr.	
<i>Danmark.</i>	1790	23,926	—	—	
Enligt statistiska Oplys- ningar om Statsskoverne i Danmark	1865—74	—	1,220,062	651,980	
	1875—84	—	1,249,279	532,267	
	1885—86	—	1,916,386	159,740	
	1887—91	48,082	985,818	235,297	
	1892—97	57,481	1,033,664	190,010 *	
<i>Sachsen.</i>			R.mk.	R.mk.	
Enligt statistik Forst und Jagdwesen	1894	175,382	12,084,976	7,491,325	} Netto per har 42,8 R.mk.
	1895	—	11,802,462	7,520,733	
<i>Baden.</i>					
Enligt statistik Forst und Jagdwesen	1885	—	4,632,424	2,965,172	} Netto per har 37,12 R.mk.
	1890	—	5,347,637	3,457,584	
	1894	96,722	5,348,523	3,407,080	
<i>Württemberg.</i>					
Forst und Jagdwesen sta- tistik 1897	1885	—	9,941,990	5,596,363	} Netto per har 36,65 R.mk.
	1890	—	11,018,394	6,452,401	
	1893	—	11,961,880	7,128,927	
<i>Sachsen-Meiningen.</i>					
Forst und Jagdwesen . .	1894	42,633	2,351,828	1,415,200	} R.mk. netto per har.
	1895	—	2,222,923	1,338,971	
	1897	—	2,542,984	1,698,222	

* Danmark utmärker sig för ett lågt netto, 190,010 kronor, genom att mycket penningar nedlägges på de Jutska hedarne. Från år 1790, då statsskogsarealen uppgick till 23,926 har, till år 1890, då den utgjorde 48,082 hektar, har ökningen uppkommit genom skogsplanteringar å nästan uteslutande hedmarker och flygsandsfält, och af ofvan angifna 57,481 hektar för perioden 1892—97 belöper sig statsskogsarealen på Jylland till icke mindre än 31,175 hektar eller 54,2 % af hela statsskogsarealen och består hufvudsakligast af nyplanteringar.

Bilaga.

(Ur Statistisk tidskrift år 1899.)

Tab. 4.

Arealens fördelning i Europas olika länder.

L a n d.	Areal land. Tusental hektar.	Deraf (i tusental hektar):				I % af arealen land.			
		Odlad jord.	Äng.	Skog.	Annan mark.	Odlad jord.	Äng.	Skog.	Annan mark.
Sverige	41,119	3,489	1,486	19,591	16,553	8.5	3.6	47.6	40.3
Norge	30,947	633	376	7,760	22,178	2.0	1.2	25.1	71.7
Danmark	3,801	2,566	277	283	675	67.5	7.3	7.4	17.8
Finland	33,194	1,115	1,358	17,000	13,721	3.4	4.1	51.2	41.3
Storbrit. och Irland	31,187	8,350	11,301	1,116	10,420	26.8	36.2	3.6	33.4
Nederländerna	3,257	1,029	1,186	249	793	31.6	36.4	7.6	24.4
Luxemburg	259	128	40	77	14	49.4	15.4	29.7	5.5
Belgien	2,945	1,576	445	521	403	53.5	15.1	17.7	13.7
Tyska riket	53,479	26,376	8,789	13,957	4,587	49.3	16.4	26.1	8.2
Österrike	29,958	11,257	5,742	9,777	3,182	37.6	19.2	32.6	10.6
Ungern	32,414	14,157	7,564	8,987	1,706	43.7	23.3	27.7	5.3
Bosnien-Herzeg	5,000	1,075	625	2,665	635	21.5	12.5	53.3	12.7
Schweiz	3,975	760	1,367	842	1,006	19.1	34.4	21.2	25.3
Frankrike	53,503	28,507	5,920	9,522	9,554	53.3	11.1	17.8	17.8
Italien	28,448	17,832	3,162	4,156	3,298	62.7	11.1	14.6	11.6
Spanien	50,414	11,429	7,012	8,484	23,489	22.7	13.9	16.8	46.6
Portugal	8,885	2,466	1,776	630	4,013	27.8	20.1	7.1	45.1
Ryssland	485,889	116,586	70,883	196,530	101,940	24.0	14.6	40.4	21.0
Rumänien	12,949	5,680	2,000	2,000	3,269	43.9	15.4	15.4	25.3
Serbien	4,811	1,500	480	1,200	1,631	31.2	10.0	24.9	33.9
Bulgarien	9,604	3,300	833	2,000	3,471	34.4	8.7	20.8	36.1
Grekland	6,466	1,432	2,000	850	2,184	22.1	30.9	12.7	34.3
Turkiet	18,368	4,000	2,000	4,300	8,068	21.8	10.9	23.4	43.9
Vesteuropa	366,489	113,304	48,401	91,492	113,292	30.9	13.3	25.0	30.8
Östeuropa	584,383	151,939	88,171	221,005	123,268	26.0	15.1	37.8	21.1
Europa	950,872	265,243	136,572	312,497	236,560	27.9	14.4	32.9	24.8